

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات	نمره
الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:		
۱	آیه شریفه «كُلًّا نُمِدُّ هُوْلَاءِ وَ هُوْلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا» بیانگر کدام سنت الهی است؟	۰/۵
۲	آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۰/۵
۳	با تدبیر در آیه «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» سه روش صحیح دعوت به دین اسلام را استخراج کرده و بنویسید.	۱/۵
۴	مطابق حدیث امام علی علیه السلام «یا مَعْشَرَ التُّجَّارِ، الْفِقْهَ، ثُمَّ الْمَتْجَرَ» چگونه می توان از گرفتاری به کسب حرام دوری کرد؟	۰/۵
ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:		
۵	انسانی که گرفتار شرک عملی شده، از درونی آرام و شخصیتی پایدار برخوردار است.	۰/۵
۶	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و طلب یاری از او برای تقویت اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند.	۰/۵
۷	موجودات جهان، از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به تقدیر الهی وابسته اند.	۰/۵
۸	اولین آیاتی که بر رسول خدا صلی الله علیه وآله و سلم نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.	۰/۵
ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:		
۹	اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خدا آفریده اند، گرفتار شرک در ..... شده است.	۰/۵
۱۰	اگر رفتار ناپسند برخی از افراد سبب بدبینی دیگران به دین شود، در واقع حقوق ..... افراد ضایع شده است.	۰/۵
۱۱	تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیشی قرار دارد، زندگی ..... است.	۰/۵
۱۲	پیامبر صلی الله علیه وآله و سلم از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی و برقراری فرهنگ ..... در جامعه، کمال استفاده را می نمود.	۰/۵
د) به پرش های زیر پاسخ کوتاه دهید:		
۱۳	عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه موقع موجب شرک است؟	۰/۵
۱۴	گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می گیرد؟	۰/۵
۱۵	شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب چه افرادی را ندارد؟	۰/۵
۱۶	بیان عبارت «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» از زبان شیطان، نشان دهنده کدام حيله او برای دور کردن انسان از توبه است؟	۰/۵
۱۷	دلایل حرام بودن قمار در اسلام را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)	۰/۵
۱۸	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟	۰/۵
« ادامه سوالات در صفحه دوم »		

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

ه) در عبارتهای زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:

۱۹	تلاش برای انجام کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است دارای کدام حُسن می باشد؟ الف - فاعلی ب - فعلی	۱
۲۰	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟» بیانگر کدام شاهد اختیار است؟ الف - مسئولیت پذیری ب - تفکر و تصمیم	

و) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:

۲۱	هر یک از عبارتهای قسمت الف با کدام یک از عبارتهای قسمت ب ارتباط دارد:	۱/۵										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب (یک مورد اضافی است)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف</td> <td>(۱) توجه به قانون</td> </tr> <tr> <td>ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها</td> <td>(۲) مصرف زدگی</td> </tr> <tr> <td>ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم</td> <td>(۳) علم زدگی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۴) رشد سریع علم</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب (یک مورد اضافی است)	الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	(۱) توجه به قانون	ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها	(۲) مصرف زدگی	ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	(۳) علم زدگی		(۴) رشد سریع علم	
الف	ب (یک مورد اضافی است)											
الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	(۱) توجه به قانون											
ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها	(۲) مصرف زدگی											
ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	(۳) علم زدگی											
	(۴) رشد سریع علم											

ز) به سؤالاتی احکام زیر پاسخ دهید:

۲۲	حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است) الف) فراهم کردن زیرساختهای لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت ب) استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن ج) شرکت در مجالس شادی برای تقویت صلّه رحم به شرط رعایت احکام الهی د) شرط بندی در بازیها و ورزشهای معمولی	۲
----	---	---

ح) به پرسشهای زیر پاسخ کامل دهید:

۲۳	چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟	۱
۲۴	تفاوت امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۵	توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.	۱/۵
۲۶	چرا دوره جوانی بهترین زمان برای توبه است؟	۱
۲۷	موقعیت زن و خانواده را در تمدن اسلامی بنویسید.	۱
۲۰	موفق و مؤید باشید.	

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

۳	الف) آیات و حدیث:		
درس ۶ ص ۷۰	(۰/۵)	(۱) امداد عام الهی (امداد)	
درس ۹ ص ۱۱۱	(۰/۵)	(۲) برقراری عدالت (برپایی جامعه عدالت محور)	
درس ۱۰ ص ۱۳۲	(۱/۵)	(۳) حکمت - موعظه - جدل	
درس ۸ ص ۱۰۳	(۰/۵)	(۴) آشنایی با احکام تجارت (فقه)	
۲	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۴ ص ۴۷	(۶ ص	درس ۳ ص ۳۴	(۵) غ
درس ۹ ص ۱۱۴	(۸ ص	درس ۵ ص ۵۶	(۷) غ
۲	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۷ ص ۸۷	(۱۰ حقوق معنوی	درس ۲ ص ۲۱	(۹) شرک در خالقیت
درس ۹ ص ۱۱۰	(۱۲ برابری (مساوات)	درس ۸ ص ۹۵	(۱۱) دینی (الهی)
۳	د) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۲ ص ۲۴	(۱۳) این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.		
درس ۳ ص ۳۲	(۱۴) اطاعت از فرمان های خدا		
درس ۴ ص ۴۷	(۱۵) مومنان با اخلاص		
درس ۷ ص ۸۴	(۱۶) نا امید کردن از رحمت الهی		
(۱۷) الف - بیهودگی ، ب - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. ج - این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۰/۲۵)			
درس ۸ ص ۹۸	(۱۸) تغییر در نگرش انسان ها (۰/۲۵) و تحوّل بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (۰/۲۵)		
۱	ه) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۴ ص ۴۵	(۱۹) ب		
درس ۵ ص ۵۴	(۲۰) الف		
۱/۵	و) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱	ج - ۲	ب - ۱	(۲۱) الف - ۴
۲	ز) احکام: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۲	د - حرام	ب - جایز	(۲۲) الف - واجب
ج - مستحب			
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم			

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

(ج) پاسخ تشریحی:

۱	<p>(۲۳) ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (محدود بودن ذهن انسان و نامحدود بودن ذات خداوند) درس ۱ ص ۱۲</p>
۱	<p>(۲۴) در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. درس ۶ ص ۶۸</p>
۱/۵	<p>(۲۵) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. ربا خواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری ها و انحراف هاست. مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. درس ۷ ص ۸۸</p>
۱	<p>(۲۶) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند، شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است. درس ۷ ص ۸۸</p>
۱	<p>(۲۷) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. درس ۹ ص ۱۱۴</p>
۲۰	<p>(مصححان گرامی ضمن عرض خدا قوت؛ نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم کلی، نمره لحاظ شود)</p>